

Krótkie informacje

Tytuł naukowy profesora otrzymali:

14 grudnia 1999 r. Jacek Krzysztof Koronacki (IPI PAN) (profesor nauk technicznych);

20 sierpnia 2001 r.: Jan Ryszard Madey (UW) (profesor nauk technicznych);

16 października 2001 r.: Jarosław Antoni Wiśniewski (UW);

30 listopada 2001 r.: Roman Zmyślony (UZ);

2 stycznia 2002 r.: Jerzy Ombach (UJ);

18 lutego 2002 r.: Tadeusz Kuczumow (UMK);

15 marca 2002 r.: Bronisław Jakubczyk (IM PAN), Ireneusz Kubiacyk (UAM), Wacław Bolesław Marzantowicz (UAM), Andrzej Rotkiewicz (IM PAN);

19 kwietnia 2002 r.: Jan Okniński (UW).

*

W 2002 roku członkami rzeczywistymi PAN zostali Andrzej Białynicki-Birula oraz Stanisław Lech Woronowicz; natomiast Jerzy Zabczyk został członkiem korespondentem PAN.

*

Nagrodę Bergmana za rok 2001 otrzymali:

- László Lempert (Purdue Univ.), za geometryczne i analityczne aspekty jego prac w dziedzinie równań różniczkowych cząstkowych, analizie zespolonej, rzeczywistej i zespolonej geometrii i topologii;
- Sidney Webster (Chicago Univ.), za wkład w badanie jądra Bergmana.

*

Henryk Iwaniec (Rutgers Univ.) otrzymał nagrody: Cole'a z teorii liczb oraz Ostrowskiego, za rok 2002, za podstawowy wkład do analitycznej teorii liczb.

*

Wśród laureatów nagród Prezesa Rady Ministrów w 2001 r. znaleźli się następujący matematycy:

- a) za wybitny dorobek naukowy: Czesław Ryll-Nardzewski (PWr);
- b) za wybitne osiągnięcie naukowe: Jerzy Kaczorowski (UAM);
- c) za rozprawę doktorską: Agata Smoktunowicz (IM PAN).

*

Laureatem nagrody Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej w 2001 roku został Ludomir Newelski (IM PAN).

*

W dniu 10 listopada 2001 r. Andrzej Lasota otrzymał tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

*

W dniu 22 kwietnia 2002 r. wykład im. Wacława Sierpińskiego zatytułowany *Asymptotyka półgrup operatorów Markowa* wygłosił Andrzej Lasota (UŚl).

*

W listopadzie 2001 r. Czesław Olech (IM PAN) otrzymał medal im. Mikołaja Kopernika.

*

Rafał Latała (UW) wygłosił 45-minutowy wykład na Międzynarodowym Kongresie Matematyków 2002 w Pekinie.

*

Laureatem nagrody im. Kazimierza Kuratowskiego w 2002 roku został Adrian Langer (UW), za prace z geometrii algebraicznej.

*

Nagrodę im. Stanisława Mazura w 2001 r. otrzymał Damian Niwiński (UW), za wybitne wyniki naukowe w zakresie matematycznych podstaw informatyki, w szczególności za wyniki o operatorach stałopunktowych i automatach w językach drzew.

*

Nagrodę w konkursie im. Grzegorza Białkowskiego na najlepszą pracę doktorską z dziedziny matematyki i informatyki w 2001 r. otrzymała Agata Smoktunowicz (IM PAN).

*

Jury nagród PTM przyznało nagrody za rok 2001:

- Mieczysławowi Mastyle (UAM) – nagrodę im. Stefana Banacha, za prace z analizy funkcjonalnej;
- Andrzejowi Mąkowskiemu (UW) - nagrodę im. Samuela Dicksteina, za działalność w dziedzinie krzewienia kultury matematycznej.

*

Zarząd Główny PTM przyznał w 2001 r. nagrody PTM dla młodych matematyków Annie Talarczyk (UW) i Piotrowi Śniademu (UWr).

*

W lutym 2002 r. Rada Naukowa Instytutu Matematycznego PAN dokonała wyboru nowej dyrekcji Instytutu na kadencję 2002–2005. W skład Dyrekcji weszli: Stanisław Janeczko – dyrektor naczelny; Tadeusz Figiel i Łukasz Stettner – z-cy dyrektora ds. naukowych oraz Teresa Regińska – z-ca dyrektora ds. ogólnych.

*

Bogdan Bojarski został honorowym dyrektorem Centrum Banacha. Natomiast członkami Rady Naukowej Centrum Banacha na kadencję 2002–2005 zostali:

- reprezentanci EMS: Rolf Jeltsch, Olli Martio, Marta Sanz-Sole;
- reprezentanci krajów założycielskich: Andrey Bolibruch, Jan Slovák, Vera T. Sós;
- matematycy z Polski: Piotr Biler, Stanisław Janeczko, Stefan Jackowski, Jerzy Kaczorowski, Łukasz Stettner.

*

W dniu 10 września 2001 r. w Nowym Sączu odbyło się posiedzenie Walnego Zgromadzenia PTM. Podczas obrad m.in.:

- a) wybrano prezydium Zarządu Głównego PTM na kadencję 2001–2003 w składzie:
 - Bolesław Szafirski – prezes,
 - Andrzej Cegielski – wiceprezes,
 - Łukasz Stettner – wiceprezes,
 - Ryszarda Rempała – sekretarz,
 - Adam Obtulowicz – skarbnik,
 - oraz członków Zarządu Głównego: Zbigniewa Jakubowskiego, Andrzeja Pelczara i Józefa Siciaka;
- b) wybrano Komisję Rewizyjną PTM na kadencję 2001–2003 w składzie: Antoni L. Dawidowicz, Witold Kosiński, Stefania Krasińska i Stanisław Sędziwy;

- c) nadano Julianowi Musielakowi godność redaktora honorowego *Commentationes Mathematicae*;
- d) wybrano Rafała Latałę i Szymona Peszata do jury nagrody im. K. Kuratowskiego;
- e) wybrano Zbigniewa Marciniaka do Komitetu Redakcyjnego *Delty*;
- f) podjęto decyzję o objęciu patronatu nad konkursem „Matematyka bez granic” i powierzono Sądeckiemu Oddziałowi PTM propagowanie i organizację tego konkursu w Polsce;
- g) wybrano Łódź jako miejsce Zjazdu PTM w 2002 roku.

*

W dniach 10–14 września 2001 r. odbył się w Nowym Sączu Zjazd Polskiego Towarzystwa Matematycznego. W trakcie Zjazdu odbyło się posiedzenie Zarządu Głównego PTM, posiedzenie Komisji Historii Matematyki, posiedzenie Walnego Zgromadzenia PTM oraz otwarte posiedzenie Komitetu Matematyki PAN. W części naukowej wygłoszono 10 wykładów plenarnych:

Stanisław Łojasiewicz *O geometrii semi- i subanalitycznej*;

Andrzej Schinzel *Osiągnięcia teorii liczb w XX wieku*;

Marian Mrozek *Dynamika obliczeniowa u progu XXI wieku*;

Kazimierz Gęba *Okresowe rozwiązania równań różniczkowych i topologia*;

Marek Capiński *Atraktory i potoki stochastyczne*;

Jerzy Mioduszewski *Kilka aktualnych problemów teorii kontinuu*;

Roman Ger *Równania funkcyjne – zarys rozwoju i aktualny stan badań*;

Jarosław Bartoszewicz *Porządki stochastyczne a transformata Laplace’a*;

Wiesław Żelazko *Algebry topologiczne: historia i kilka aktualnych problemów*;

Krzysztof Oleszkiewicz *Zastosowania rachunku prawdopodobieństwa w analizie funkcjonalnej*.

Ponadto odbyła się sesja plakatowa oraz sesja poświęcona dydaktyce matematyki, podczas której wykłady plenarne wygłosili:

Ryszard J. Pawlak *Matematyka w zreformowanym liceum oraz nowoczesny egzamin maturalny*. . . ;

Maria Ciosek *Problematyka badawcza dydaktyki matematyki na przełomie XX i XXI wieku*.

*

Zarząd Główny PTM na posiedzeniu w dniu 12 grudnia 2001 r. w Warszawie wybrał komisje Zarządu Głównego na kadencję 2002–2005. Przewodniczącymi komisji zostali:

- Witold Więśław – Komisja Historii Matematyki;
- Teresa Winiarska – Komisja Matematyki w Wyższych Szkołach Technicznych;
- Eugeniusz Fidelis – Komisja Zastosowań Matematyki;
- Ryszard J. Pawlak – Komisja Szkolnictwa Średniego i Podstawowego oraz Popularyzacji Matematyki;
- Aleksander Błaszczyk – Komisja Matematyki w Uniwersytetach, Wyższych Szkołach Pedagogicznych i Kolegiach Nauczycielskich;
- Tadeusz Trzaskalik – Komisja Matematyki dla Studiów Ekonomicznych.

*

W zawodach LIII Olimpiady Matematycznej w roku szkolnym 2001/02 wzięło udział 1230 uczniów. Komitet Główny Olimpiady postanowił przyznać dyplom laureata 20 osobom. Nagrody pierwszego stopnia zdobyli: Paweł Parys (LO, Tarnowskie Góry), Marcin Pilipczuk (XIV LO, Warszawa), Wojciech Czerwiński (XIV LO, Warszawa), Michał Józwiowski (XIV LO, Warszawa), Roman Łomowski (VI LO, Bydgoszcz) i Jarosław Wrona (I LO, Krosno).

*

Komisja konkursu Uczniowskich Prac z Matematyki organizowanego przez redakcję *Delta* postanowiła, na posiedzeniu w dniu 12 września 2001 r. w Nowym Sączu:

- 1) przyznać złoty medal Juliuszowi Jabłeckiemu (III LO, Wrocław), za pracę *O pewnym równaniu funkcyjnym*;
- 2) przyznać medal srebrny Piotrowi Sulichowi (III LO, Olkusz) i Maciejowi Zakarczemnemu (I LO, Opole), za pracę *Analogia własności ciągu Fibonacciego i dowolnych rekurencji liniowych*;
- 3) przyznać brązowy medal Łukaszowi Brzyskiemu (XII LO, Kraków), za pracę *Prosta Eulera i jej własności* oraz Janowi Kowalowi (ZS Mechaniczno-Elektrycznych, Żywiec), za pracę *Nie tylko cyrklem i linijką*;
- 4) wyróżnić pracę Krzysztofa Lacha (ZSME, Żywiec) *Cechy podzielności w różnych systemach numeracji*.

*

Na przełomie lat 2001 i 2002 Oddział Warszawski PTM wspólnie z Sympozjum Matematycznym IM PAN zorganizował następujące odczyty:

- Boris Ryabko (Novosibirsk) *Fast enumeration for combinatorial problems*;
- Anatole Katok (Pensynvalia SU) *Nonuniform hyperbolicity and rigidity*;
- Jon Aaronson (Tel Aviv) *Ergodic and exact skew products over probability preserving transformations*;
- Jerzy Kaczorowski (UAM) *Sumy wykładnicze i funkcje L*;

- Luc Lemaire (Bruksela) *Integrability of Jacobi fields for harmonic maps*;
- János Kollár (Princeton) *Which are the simplest algebraic varieties?*;
- Rafał Łatała (UW) *O pewnych nierównościach dla miar gaussowskich*.

*

Działające przy Zarządzie Oddziału Toruńskiego PTM jury konkursu im. Józefa Marcinkiewicza na najlepszą studencką pracę naukową z matematyki teoretycznej w 2001 roku przyznało nagrody:

a) I stopnia:

- Rafałowi Pikule (PWr), za pracę *Pojęcie chaosu w topologicznych układach dynamicznych*;

b) II stopnia:

- Marcinowi Sawickiemu (UW), za pracę *Absolutne ekstensory i absolutne ekstensory otoczeniowe w kategoriach asymptotycznych*;

c) III stopnia:

- Rafałowi Pierzchale (UJ), za pracę *Invariance of domain in o-minimal structures*.

Ponadto jury wyróżniło Annę Dąbrowską (UW) za pracę *Diagonalizing the trace form in some number fields*.

*

Działające przy Zarządzie Oddziału Wrocławskiego PTM jury konkursu na najlepszą pracę studencką z teorii prawdopodobieństwa i zastosowań matematyki w 2001 roku przyznało nagrodę I stopnia dla

- Jacka Wybrańca (PWr), za pracę *Teoria i algorytmy szacowania cen opcji amerykańskich dla modeli rynku z gaussowskimi i poissonowskimi miarami martyngałowymi*;

nagrodę II stopnia dla

- Marty Borowieckiej (PZ), za pracę *Sumy zmiennych losowych i ich zastosowanie*;

oraz nagrodę III stopnia dla

- Pawła Kuśmierczyka (UWr), za pracę *Rozwinięcia ułamkowego ruchu Browna z zastosowaniami do symulacji*.

*

Polska Fundacja Upowszechniania Nauki i Towarzystwo Popierania i Krzewienia Nauk przyznały w 2000 r. nagrody im. Hugona Steinhausa:

- Ewie Kawalek, za popularyzację archeologii w Łęgu Starościńskim,
- Witoldowi Zatońskiemu, za inicjowanie wielu akcji zwalczania palenia tytoniu.

Ponadto, honorowe wyróżnienia otrzymali:

- Krzysztof Jakubowski – dyrektor Muzeum Ziemi w Warszawie,
- Mieczysław Prószyński – prezes wydawnictwa „Prószyński i S-ka”.

Laureatami nagrody im. Hugona Steinhausa w 2001 r. zostali:
 – Michał Heller, za książkę *Czy fizyka jest nauką humanistyczną?*,
 – Henryk Samsonowicz i Janusz Tazbir, za książkę *Tysiącletnie dzieje*.

*

W dniu 6 grudnia 2001 r. odbyło się uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświęconej Marianowi Rejewskiemu, ufundowanej przez Polskie Towarzystwo Matematyczne. Odsłonięcia dokonał Prezes PTM profesor Bolesław Szafirski na grobie Mariana Rejewskiego na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach (kwatery B-39-4-3).

Treść tablicy:

MARIAN REJEWSKI

Wybitny polski kryptolog

W latach 1932–1945 pracownik biura szyfrów

Oddziału II Sztabu Głównego WP

Autor matematycznej metody złamania szyfru

niemieckiej „Enigmy”

Osiągnięcie to doniosłe w skutkach

dla strategii aliantów

przyczyniło się istotnie do zwycięstwa

w drugiej wojnie światowej

Polskie Towarzystwo Matematyczne

*

W dniu 11 lipca 2002 r. w ośrodku dekryptażu Bletchley Park odsłonięto tablicę upamiętniającą trzech polskich matematyków i kryptologów, Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckiego i Henryka Zygalskiego, którzy walnie przyczynili się do złamania kodów niemieckiej maszyny szyfrującej Enigma. Ich osiągnięcie wpłynęło na przebieg i przyspieszyło zakończenie II wojny światowej.

*

W numerze 3/2001 kwartalnika *European Mathematical Society Newsletter* ukazał się wywiad z Markiem Kordosem, redaktorem naczelnym miesięcznika *Delta*.

*

W sierpniu 2001 r. premier Norwegii zapowiedział utworzenie nagrody Abela, nowej międzynarodowej nagrody w dziedzinie matematyki. Nagroda ta, nazwana imieniem norweskiego matematyka Nielsa Henrika Abela (1802–1829), będzie przyznana po raz pierwszy w 2003 r. Jej wysokość będzie

porównywalna z wysokością nagrody Nobla. Nagroda Abela będzie administrowana przez Norweską Akademię Nauk, która w porozumieniu z Międzynarodową Unią Matematyczną (IMU) powoła Jury Nagrody oraz Komitet Doradczy przedstawiający nominacje (p. artykuł w tym tomie, A. Pelczar, *Konferencja z okazji 200-lecia urodzin Nielsa Henrika Abela. Ustanowienie nagrody im. Abela*, str. 209–214).

*

W dniu 14 marca 2002 r. Oddział Sądecki PTM zorganizował Sesję Naukową z okazji 100-lecia urodzin Stanisława Gołęba, Profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego.

*

W dniu 25 kwietnia 2002 r. w Łodzi odbyła się Sesja Naukowa poświęcona pamięci Profesora Zygmunta Charzyńskiego.

*

Z okazji 80. rocznicy urodzin Zenona Borewicza ⁽¹⁾ Uniwersytet w Sankt Petersburgu, we współpracy z Międzynarodowym Instytutem Matematycznym im. L. Eulera i Sankt Petersburgskim Towarzystwem Matematycznym, zorganizował w dniach 17–23 września 2002 r. konferencję, w której wzięło udział 110 matematyków ze Stanów Zjednoczonych, Izraela, Francji, Holandii, Chin, Węgier, Polski i Rosji. Prof. W. Odynec z Uniwersytetu w Zielonej Górze wygłosił referat „Zenon Borewicz a Polska”.

*

W dniu 26 stycznia 2002 r. odbyła się uroczystość nadania imienia Franciszka Leji Gimnazjum w Grodzisku Górnym, rodzinnej miejscowości profesora. W ceremonii wbicia pamiątkowych gwoździ w drzewce przekazanego szkole sztandaru w imieniu Rektora UJ oraz Prezesa Zarządu Głównego PTM wziął udział Józef Siciak.

*

W dniu 6 marca 2002 r. zmarł Paweł Zbierski, profesor Uniwersytetu Warszawskiego. Ponadto zmarli następujący członkowie PTM:

- Tadeusz Czechowski;
- Józef Janikowski – Członek Honorowy Komitetu Głównego Olimpiady Matematycznej;
- Franciszek Otto – Członek Honorowy PTM;
- Jerzy Czesław Puchałowicz.

⁽¹⁾ Por. W. Narkiewicz, W. Więśław, *Zenon Borewicz (1922–1995)*, Wiadom. Mat. 36 (2000), 65–72.

*

W dniu 4 lipca 2002 r. zmarł w wieku 87 lat Laurent Schwartz, wybitny matematyk francuski, twórca teorii dystrybucji.

*

W dniu 25 października 2002 r. zmarł René Thom, jeden z najwybitniejszych uczonych XX wieku, czołowa postać w teorii osobliwości, twórca słynnej teorii katastrof. Jego powiązania z polskimi matematykami i fizykami były bardzo silne.

*

W dniu 14 listopada 2002 r. zmarł nagle w wieku 76 lat, we Włoszech, Stanisław Łojasiewicz, uczony o wielkim wkładzie w rozwój matematyki, twórca geometrii analitycznej, członek honorowy Polskiego Towarzystwa Matematycznego, członek rzeczywisty Polskiej Akademii Nauk, członek czynny Polskiej Akademii Umiejętności, członek Pontifica Academia Scientiarum i Academia Europaea.

*

W dniach 1 i 2 czerwca 2002 r. odbyło się dwudniowe posiedzenie Rady Europejskiego Towarzystwa Matematycznego (Council of the European Mathematical Society). Oprócz wielu spraw wymagających uchwał Rady (zbierającej się na zwykłych posiedzeniach co dwa lata), porządek dzienny przewidywał wybory prezesa oraz kilku innych członków Komitetu Wykonawczego (Executive Committee) Towarzystwa. Przypomnijmy, że kadencja członków Komitetu Wykonawczego trwa cztery lata; można być członkiem Komitetu przez co najwyżej dwie kolejne kadencje. Funkcję prezesa można pełnić tylko przez jedną kadencję. Co dwa lata następuje zmiana części członków Komitetu Wykonawczego. Do końca roku 2002 Komitet Wykonawczy ma skład: prezes EMS – Rolf Jeltsch (Szwajcaria), wiceprezesi – Luc Lemaire (Belgia) oraz Bodil Branner (Dania), sekretarz – David Brannan (Wielka Brytania), skarbnik – Olli Martio (Finlandia), członkowie – Viktor Buchshtaber (Rosja), Doina Cioranescu (Francja), Renzo Piccinini (Włochy), Marta Sanz-Solé (Hiszpania), Mina Teicher (Izrael). Na koniec tego roku przypada koniec kadencji Rolfa Leltscha (prezesa), Luca Lemaira (wiceprezesa), Olliego Martiego (skarbnika), Davida Brannana (sekretarza) oraz Doiny Cioranescu i Renzo Picciniego. Nowym prezesem Towarzystwa został sir John F. C. Kingman, dyrektor Isaac Newton Institute for Mathematical Sciences, były vice-chancellor (czyli rektor) uniwersytetu w Bristolu, w latach 1969–1985 profesor uniwersytetu w Oxfordzie, w roku 2001 przewodniczący Grupy Coimbra (stowarzyszenia najstarszych uniwersytetów europejskich), zajmujący się statystyką i teorią prawdopodobieństwa oraz ich zastosowaniami,

w szczególności w genetyce. Luc Lemaire, który pełnił dopiero raz funkcję wiceprezesa, został ponownie wybrany na to stanowisko, podobnie jak Olli Martio na stanowisko skarbnika. Sekretarzem został Norweg Helge Holgen, profesor Norwegian University of Science and Technology w Trondheim. Doina Cioranescu została wybrana na drugą kadencję jako członek Komitetu Wykonawczego, a nowym członkiem Komitetu został Pavel Exner (Praha).

Polski udział w pracach EMS jest teraz nieco skromniejszy niż był przed dwoma laty. Członkiem Komitetu Edukacji (matematycznej) jest Zbigniew Semadeni. Członkami Komitetu Redakcyjnego *Journal of European Mathematical Society* są Andrzej Lasota i Marian Mrozek. Krzysztof Ciesielski jest członkiem komitetu redakcyjnego *Notices of EMS*. Andrzej Pelczar przewodniczy Komitetowi pomocy matematykom Europy Centralnej i Wschodniej (Committee for Support of Eastern and Central European Mathematicians) i jest członkiem komitetu krajów rozwijających się.

*

W *Forum Akademickim* (nr 9–10/2002, str. 90–92) ukazał się artykuł Heleny Dryzek „Matematyka *on-line*”. Zawiera on analizę zawartości ponad 60 stron internetowych polskich uczelni i innych instytucji naukowych związanych z matematyką, jak również licznych stron domowych matematyków. Analizy dokonano pod kątem udostępnianych treści, w szczególności informacji o badaniach naukowych, publikacjach i materiałach dydaktycznych. Tekst artykułu jest również dostępny na stronie WWW *Forum Akademickiego* pod adresem <http://www.forumakad.pl>.

*

Sprostowanie. Jarosław Bartoszewicz (UWr) otrzymał nagrodę PTM im. Hugona Steinhausa za rok 2000 za zespół prac ze statystyki matematycznej.

*

Redakcja prosi o nadsyłanie informacji do działu *Krótkie informacje* pod adresem: Grzegorz Łysik, Instytut Matematyczny PAN, ul. Śniadeckich 8, 00-950 Warszawa, skr. poczt. 137, e-mail: lysik@impan.gov.pl